

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 40769-2021

Medewerker	:	Lisanne Koopman
Team	:	Beheer Openbare Ruimte
Datum	:	14 september 2021
Portefeuillehouder	:	wethouder M. Blind

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Begrippenlijst zaaknummer: 40799-2021</p> <p>☒ Mandaat- en volmachtbesluit _zaaknummer: 40799-2021</p> <p>☒ Beschrijvend document aanbesteding zaaknummer: 40799-2021</p> <p>☒ Samenwerkingsovereenkomst Overijssel-gemeente zaaknummer: 40799-2021</p> <p>☒ Vorig collegebesluit samenwerkingsovereenkomst Provincie Overijssel op gebied van openbare laadinfrastructuur: zaaknummer: 501-2018</p> <p>☒ Aangeboden bescheiden door provincie Overijssel ten aanzien van deze samenwerkingsovereenkomst: zaaknummer: 41864-2021</p> <p>☒ concept Integrale laadvisie, zaaknummer 17730-2021</p> <p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p> <p>ONDERWERP</p> <p>Collegevoorstel Europese Aanbesteding Openbare Laadinfrastructuur</p>
--

BESLUIT burgemeester en wethouders

- 1) De samenwerkingsovereenkomst aan te gaan met de provincie Overijssel op gebied van openbare laadinfrastructuur, waarin de volgende afspraken zijn vastgelegd:
 - a) Provincie Overijssel mandaat en volmacht te verlenen om namens de gemeente een openbare Europese aanbesteding te organiseren ten behoeve van alle deelnemende gemeenten, inclusief alle daarvoor te nemen besluiten. Tevens wordt provincie Overijssel gemachtigd tot het ondertekenen van de concessieovereenkomst.
 - b) Provincie Overijssel mandaat en volmacht te verlenen om namens de gemeente het contractmanagement met de concessiehouder te voeren gedurende de looptijd van de concessieovereenkomst.
 - c) Provincie Overijssel mandaat en volmacht verlenen om namens de gemeente de plaatsings- en exploitatietermijn te verlengen, conform de verlengingsopties in het Beschrijvend Document. De provincie treedt hierover uiterlijk 6 maanden voor het aflopen van de plaatsings- en exploitatietermijn in overleg met de gemeente.
 - d) Provincie Overijssel mandaat en volmacht te verlenen voor indien nodig het inzetten van de optie om een concessievergoeding te innen bij concessiehouder. De concessievergoeding wordt gebruikt voor het beheer en onderhoud van de plankaarten, aanvraagportaal, monitoringssysteem en contractmanagement voor de periode na 2023 door de provincie Overijssel. De provincie treedt hierover uiterlijk 6 maanden voor het invoeren van de concessievergoeding in overleg met de gemeente.

SAMENVATTING

De mogelijkheid om laadpalen te plaatsen binnen de huidige concessieovereenkomst met Ecotap/Allego loopt 30 juni 2022 af. Het aantal benodigde extra publieke laadpalen dat tot 2025 naar schatting nodig is in Olst-Wijhe is 159. Om te borgen dat de laadinfrastructuur ook na 30 juni 2022 meegroeit met de vraag is

een aanbesteding georganiseerd waarmee voor een periode van 3 tot 5 jaar publieke laadpalen kunnen worden geplaatst (de termijn is afhankelijk van de optie om wel/niet te verlengen).

Dit voorstel gaat in op de overwegingen om te komen tot een overeenkomst, de voor- en nadelen van deelname, de financiële consequenties en de uitvoering. Het voorstel is om deel te nemen aan deze nieuwe concessie en hiervoor de samenwerkingsovereenkomst te tekenen.

Deze samenwerkingsovereenkomst sluit aan bij onze Integrale Laadvisie die in het derde kwartaal van 2021 ter vaststelling zal worden aangeboden. Vanwege procesvertraging bij de provincie met betrekking tot het aanleveren van de documenten met betrekking tot het aangaan van de concessieovereenkomst is het niet gelukt dit voorstel tegelijk op route te brengen met het voorstel tot vaststelling van de integrale laadvisie.

Vanwege de deadline voor aanleveren van de ondertekende stukken met betrekking tot het aangaan van deze concessie, te weten 1 oktober jl., is er gekozen tot het opstellen van twee separate voorstellen, die wel hand in hand gaan.

Tekenen is voorsorteren op de verwachte, sterke groei van elektrisch rijden in Olst-Wijhe.

INLEIDING

Het aantal elektrische voertuigen neemt sterk toe, ook in Olst-Wijhe. Elektrisch vervoer zorgt voor een significante verbetering van de woon- en leefkwaliteit, zoals een betere luchtkwaliteit, minder geluidsoverlast en minder CO₂-uitstoot en dient daarmee meerdere (beleids)doelen. In het Regeer- en Klimaatakkoord is afgesproken dat vanaf 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Voor een belangrijk deel zullen dat batterij-elektrische auto's zijn die alleen kunnen rijden als de laadinfrastructuur op orde is, ook in de publieke ruimte. Als gezamenlijke overheden hebben we in de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL), onderdeel van het Klimaatakkoord, afspraken gemaakt om samen te werken aan voldoende laadinfrastructuur in de openbare ruimte.

De huidige concessie voor openbare laadpalen loopt af op 1 juli 2022. De provincies Overijssel en Gelderland incl. Veenendaal hebben het voorstel gedaan aan de gemeenten om deel te nemen aan een nieuwe concessie. Met het tekenen van de samenwerkingsovereenkomst krijgt de provincie Overijssel volmacht en mandaat voor het organiseren van een Europese aanbesteding, het nemen van een gunningsbesluit, het tekenen van een concessieovereenkomst en het uitvoeren van contractmanagement met de nieuwe concessiehouder. Genoemde mandatering en volmacht gelden ook voor het contractmanagement van de reeds bestaande locaties met openbare laadpalen van EVnetNL B.V. in Olst-Wijhe.

BEOOGD RESULTAAT

Uitgangspunten aanbesteding

De uitgangspunten van de nieuwe aanbesteding zijn:

- Maximale ontzorging van gemeenten door gezamenlijke aanpak en provincie Overijssel neemt het contractmanagement op zich.
- Het contract krijgt een looptijd van 10 tot maximaal 12 jaar (totale exploitatieperiode). De plaatsingsperiode beslaat 3 jaar, met een optie tot verlenging met een termijn van twee maal één jaar.
- Openbare laadpalen faciliteren voor inwoners met elektrische auto's, inclusief elektrische bestelbussen, deelauto's, buurtbussen en doelgroepenvervoer.
- Aanbod is inclusief plankaart, aanvraagportaal en monitoringssysteem, waardoor het proces van de locatiebepaling en monitoring wordt verbeterd.
- 30% van het aantal laadpalen dat naar verwachting jaarlijks nodig is in Olst-Wijhe wordt proactief geplaatst, zonder financiële bijdrage van de gemeente. De gemeente bepaalt de locaties en geeft dit aan op de plankaart.
- Naast proactieve plaatsing worden er ook laadpalen geplaatst op aanvraag van e-rijders en de gemeente en als een bestaande laadpaal zeer goed wordt gebruikt. Alleen voor laadpalen op aanvraag van de gemeente is een eenmalige gemeentelijke bijdrage per laadpaal nodig.

- Een laadtarief dat concurrerend is met rijden op benzine/diesel;
- 100% groene stroom van Nederlandse bodem, met de mogelijkheid om te kiezen voor groene stroom van lokale energiecoöperaties.
- Laadpalen die geschikt zijn voor slim laden.
- Laadinfrastructuur voor nieuwbouwwijken kan mee in de plankaart en zo tijdig mee worden genomen.

KADER

Het faciliteren van laadinfrastructuur draagt bij aan het behalen van de klimaatdoelen, zoals genoemd in het Klimaatakkoord en de daaruit voortvloeiende afspraken vastgelegd in de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL). Dit zijn afspraken ten aanzien van o.a. luchtkwaliteit en het verduurzamen van mobiliteit.

Olst-Wijhe werkt momenteel aan een integrale laadvisie en een daaruit voortvloeiend plaatsingsbeleid om de komende jaren richting te geven aan de ontwikkeling van een dekkend, toegankelijk, betaalbaar en veilig netwerk van laadinfrastructuur voor alle elektrische voertuigen. Vaststelling van de laadvisie is voorzien in het derde kwartaal van 2021. Daaruit voortvloeiend zal er een plaatsingsbeleid worden opgesteld. De inhoud van deze samenwerkingsovereenkomst sluit aan bij bovenstaande beleidsdocumenten.

ARGUMENTEN EN RISICO'S

Voor

- De provincie Overijssel voert het contractmanagement en stelt samen met provincie Gelderland ondersteunende instrumenten beschikbaar, zoals een plankaart en een aanvraagportaal. Deze concessie maakt het mogelijk om zonder bijdrage van de gemeente laadpalen te plaatsen. Ook is het laadtarief naar verwachting lager dan bij een zogeheten openmarktmodel. Het laadtarief is naar verwachting concurrerend met dat van benzine/diesel.
- Deelname aan de concessie creëert schaalgrootte, waardoor plaatsing van (ook proactieve) laadpalen kosteloos is. De concessiehouder kan de goed rendabele locaties voor laadpalen namelijk tegen de minder rendabele locaties wegstrepen. Ook geeft de schaalgrootte voordelen met betrekking tot de kwaliteit van de laadinfrastructuur, laadprijs en locatiekeuze. Processen worden eenduidig en efficiënt ingericht en als gemeente worden we zoveel mogelijk ontzorgd.
- Processen zijn eenduidig en efficiënt ingericht, waardoor zoveel mogelijk ontzorging van de gemeente plaatsvindt.
- Deelname aan de concessie geeft zekerheid, dat de komende 3 tot 5 jaar plaatsing van laadpalen gebeurt tegen gunstige voorwaarden en strenge eisen ten aanzien van o.a. digitale veiligheid, privacy en prijstransparantie.
- Met het toevoegen van contractmanager voor EVnetNL B.V. aan de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de provincie Overijssel, vindt bundeling plaats van het contractmanagement voor de meeste laadpalen in Olst-Wijhe.
- Er vindt bundeling van kennis en expertise plaats door inzet van laadconsulenten.

Tegen

- De concessie heeft tot gevolg dat we één marktpartij het exclusieve recht en de plicht geven om laadpalen te plaatsen in de publieke ruimte. Deelname aan de concessie betekent daarmee ook het inleveren van ruimte voor maatwerk, bijvoorbeeld ten aanzien van innovaties. De concessie biedt gemeenten beperkte ruimte voor innovatieve projecten met andere partijen, namelijk voor 200 laadpalen in elke provincie.
- Een risico is de tijdige plaatsing van laadpalen. Dat ligt voor een belangrijk deel bij een beperkt aantal (onder)aannemers dat de netaansluiting verzorgt. De concessie verkleint dat risico door deels proactief te plaatsen. Daarmee start de procedure nog voor de e-rijder een aanvraag heeft ingediend en voorkomen we lange wachttijden. Ook werken de provincies nauw samen met de netbeheerders om te zorgen dat voldoende aannemers beschikbaar zijn voor het werk en ziet het contractmanagement erop toe dat de doorlooptijden worden gehaald.

- Deelname aan een grote concessie betekent ook het scheppen van verwachtingen en afspraken, waar gemeenten zich aan dienen te houden.
- De afspraken in de samenwerkingsovereenkomst hebben impact op het plaatsingsbeleid van de gemeente.

DRAAGVLAK

Naar verwachting participeert een groot deel van de gemeenten in Gelderland en Overijssel (zo'n 77 in totaal) in de nieuwe laadconcessie. Zowel de provincies als de gemeenten communiceren op de gebruikelijke kanalen bij het definitief zijn van een (nieuw) contract. Verder informeren wij inwoners over de manier waarop zij een aanvraag voor een openbare laadpaal kunnen doen.

In het huidige laadbeleid worden omwonenden middels een informatiebord op de hoogte gesteld van het besluit tot plaatsing van een laadpaal en kunnen middels een QR-code het besluit inzien en hierop reageren. Tevens wordt het besluit gepubliceerd in het blad IJsselberichten.

In de nieuwe werkwijze behorend bij deze concessie, kunnen bewoners de gelegenheid krijgen om te reageren op een zogenaamde plankaart, opgesteld en aangeboden door de Provincie Overijssel, met daarop alle, in de gemeente voorgestelde, laadplekken op openbaar terrein. Het is de verwachting dat het gebruik van de plankaart de benodigde versnelling teweegbrengt in de realisatie van laadpunten in de gemeente.

DUURZAAMHEID

Elektrisch vervoer zorgt voor een significante verbetering van de woon- en leefkwaliteit, zoals een betere luchtkwaliteit, minder geluidsoverlast en minder CO₂-uitstoot en dient daarmee meerdere (beleids)doelen. In het Regeer- en Klimaatakkoord is afgesproken dat vanaf 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Voor de plaatsing en exploitatie van proactieve laadpalen (zo'n 6 per jaar voor Olst-Wijhe), paal-volgt-auto laadpalen (op aanvraag van een e-rijder) en laadpalen op basis van gebruikscijfers (bijplaatsen als het gebruik van de bestaande laadpaal boven een bepaald niveau komt) is géén financiële bijdrage van de gemeente nodig.

Voor laadpalen op aanvraag van de gemeente wordt een eenmalige bijdrage gevraagd van ca. €1500,- per laadpaal. Het is de verwachting dat met de optie 'proactieve' laadpalen al grotendeels is voorzien in strategische plaatsingen. Daarmee is naar verwachting het aantal strategische laadpalen beperkt.

Voor het contractmanagement, het opstellen en beheren van de plankaarten en het bouwen en beheren van het aanvraagportaal en het monitoringssysteem is geen financiële bijdrage van de gemeente nodig. Wel wordt voor het opstellen van de plankaart inzet in uren gevraagd, evenals voor het beoordelen van laadlocaties, het opstellen van verkeersbesluiten en het betrekken van inwoners. We gaan uit van een inzet van 100 uur in 2021 (opstellen plankaart, beoordelen laadlocaties, participatie) en 80 uur 2022 en 2023.

Kosten voor ambtelijke uren/taken zoals het bepalen van laadlocaties en het voorbereiden van verkeersbesluiten vallen binnen de reguliere werkzaamheden van medewerkers van team BOR.

In de overeenkomst met de concessiehouder wordt opgenomen dat, indien gewenst door de gemeente, na afloop van de exploitatietermijn de laadpalen op kosten van de concessiehouder worden verwijderd. Het streven is echter dat de laadpalen behouden blijven en voor de exploitatie opnieuw in de markt worden gezet door de gemeente.

AANPAK/UITVOERING

De (globale) planning ziet er als volgt uit:

Akkoord deelname en mandateren provincie

1 oktober 2021

Voorziene publicatie definitieve aanbestedingsstukken
Voorziene gunning
Start in behandeling nemen van aanvragen voor laadpalen
Start plaatsing laadpalen

medio oktober 2021
maart 2022
maart 2022
1 juli 2022